

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Forslag til dagsorden møte i Utdanningsutvalget – Møte 5 2021

Tidspunkt: 1. september kl. 12:00-15:00

Møtested: Kollegierommet (Muséplass 1)

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av protokoll fra UU-møte 20.mai og 3.juni (merknadsfrist var 5.juli 2021)

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Cirka 20 minutter

- Orientering av beredskapssituasjonen
- Presentasjonsrunde med nye og eksisterende medlemmer
- Saker til eventuelt

<i>Estimert tid</i>		
30	Sak 38/21 Presentasjon/ introduksjon og diskusjon	Utdanningsutvalgets rolle, mandat og arbeidsform
30	Sak 39/21 Vedtaks sak	NOKUT-evaluering av UiBs kvalitetssystem for utdanningene v/ Tove
15		Pause
20	Sak 40/21 Orienteringssak/ presentasjon	OneOcean
20	Sak 41/21 Orientering- og drøftingssak	Digital forståelse, kunnskap og kompetanse i utdanningene
20	Sak 42/21 Orientering- og drøftingssak	Bredde i utdanningene
20		Eventuelt

Kommende saker

Lektorsenteret

Ex-phil

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget i 2021:

Februar: Interne insentivmidler

Mars: Oppretting av Studiekvalitetskomite

Mars: Forsinket sensur

Mars: Årsrapport fra Studentombudet

Mai: Melding om internasjonalisering

Mai: Orientering om planer for opptaket

Juni: UU-seminar

September: Opptak og studentrekrutteringsmelding

September: Studiestart og fadderuken

September: Presentasjon av Studentparlamentets program

Oktober: Studiekvalitetsmeldingen

Oktober: Melding om opptaket

Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget

November: Studieportefølje

November: Opptaksrammer

November: Desember: Oppfølging av Handlingsplan for kvalitet i utdanning

Desember: Internt studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

Sak 38/21 Utdanningsutvalgets rolle, mandat og arbeidsform

Presentasjon, introduksjon og diskusjon

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 26. august 2021

Bakgrunn

Utdanningsutvalget ble etablert i 2003. Utvalget ledes av pro- eller viserektor som har ansvaret for utdanning, og består ellers av fakultetenes utdanningsdekaner og tre studentrepresentanter. Utvalget kan oppnevne faste observatører til utvalget, etter forslag fra utvalgets leder, med samme funksjonstid som utvalget selv. I øyeblikket er universitetsbibliotekets leder observatør.

Direktør for Studieavdelingen har sekretariatsfunksjon for utvalget, og skal, etter samråd med prorektor, forberede og gi tilråding i de saker som legges fram for utvalget.

Utvalget skal være rådgivende organ for Universitetsstyret i utdanningspolitiske og strategiske spørsmål, og skal bidra til hensiktsmessig koordinering av kvalitetsarbeidet på tvers av institusjonen.

Utvalget har ca. åtte møter i året.

Mandatet for Utdanningsutvalget:

1. Universitetets utdanningsutvalg er rådgivende organ for Universitetsstyret i utdanningspolitiske og utdanningsstrategiske spørsmål.
2. Utvalget har et særlig ansvar for universitetets arbeid med studie- og programutvikling og for universitetets samlede studiekvalitet, og det skal bidra til hensiktsmessig koordinering av kvalitetsarbeidet på tvers av institusjonen.
3. Utvalget skal i samarbeid og dialog med Læringsmiljøutvalget se til at institusjonens helhetlige læringsmiljø blir ivaretatt på best mulig måte.
4. Utvalget har et særlig ansvar for å se til at institusjonens studentrekruttering og studieinformasjon blir ivaretatt på en best mulig måte.
5. Utvalget skal bidra til internasjonalisering ved institusjonen, ved å foreslå og følge opp tiltak for å bedre universitetets samlede studentutveksling til og fra utlandet.
6. Utvalget har ansvar for fordeling av midler til utdanningsstrategiske tiltak etter bevilgning og retningslinjer gitt av Universitetsstyret.

Se [Regler for universitetets utdanningsutvalg](#), for nærmere informasjon.

Utvalgets oppnevning og sammensetning

Universitetets utdanningsutvalg har følgende sammensetning:

- Prorektor (leder)
- 7 pro/ visedekaner for undervisning, én fra hvert fakultet
- 3 studenter

Det skal oppnevnes personlige varamedlemmer for alle. Universitetsstyret oppnevner utvalgets medlemmer og varamedlemmer. Prorektor leder utvalget og har observatørstatus i Universitetsstyret. studentrepresentantene og deres varamedlemmer oppnevnes etter innstilling fra Studentparlamentet.

Utvalgets funksjonsperiode er til 4 år, sammenfallende med styrets funksjonsperiode. Studentrepresentantene velges for ett år om gangen.

Administrasjon

Studieadministrativ avdeling ved Seksjon for studiekvalitet er sekretariat for utvalget, og skal, etter samråd med prorektor, forberede og gi tilråding i de saker som legges fram for utvalget.

Medlemmer i utdanningsutvalget for perioden 1.8.2021- 31.7.2025

Pinar Heggernes, leder

Svein Ivar Angell, HF

Sigrunn Eliassen, MN

Marit Øilo, MED

Yael Harlap, PSYK

Kristine Jørgensen, SV

Halvar Haukeland Fredriksen, JUS

Åsil Bøthun, KMD

Sigurd Meklenborg Salvesen, studentrepresentant

Ole Jacob Broch, studentrepresentant

Ingvild Sæterøy Rødahl, studentrepresentant

Maria Carme Torras-Calvo UB, observatør

Årshjulsaker

Utvalget har en del faste saker og arrangement:

Februar: Utlysning av insentivmidler

Mars: Oppretting av Studiekvalitetskomite

Mars: Årsrapport fra Studentombudet

Mai: Melding om internasjonalisering

Mai: Orientering om planer for opptaket

September: Studentrekrutteringsmelding

September: Studiestart og fadderuken

September: Presentasjon av Studentparlamentets program

Oktober: Melding om opptaket

Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget

November: Studieportefølje

November: Opptaksrammer

November: Studiekvalitetsmeldingen

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

**Sak 39/21 NOKUT-evaluering av UiBs kvalitetssystem for
utdanning**

Vedtakssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg
Fra: Studieavdelingen
Møte: 26. august 2021

Bakgrunn

Våren 2022 setter NOKUT i gang arbeidet med periodisk tilsyn med Universitetet i Bergens systematiske kvalitetsarbeid for utdanningene. UiBs kvalitetssystem ble sist godkjent i 2014. Studiekvalitetsforskriften slår fast at det ikke skal gå mer enn 8 år mellom hvert systemtilsyn. NOKUT gjennomfører samtidig tilsyn ved de øvrige gamle universitetene; UiO, NTNU og UiT.

Formålet med tilsynet er å kontrollere at institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid oppfyller gjeldende krav i lov og forskrifter. Det er også en målsetting at tilsynet skal stimulere institusjonene til å videreutvikle sitt systematiske kvalitetsarbeid. Tilsynet skal synliggjøre styrker og avdekke områder der institusjonen trenger å videreutvikle det systematiske kvalitetsarbeidet.

Tilsynet vil omfatte hele UiBs kvalitetsarbeid på alle de tre nivåene; bachelor, master og ph.d. Utdanningsutvalget har ansvar for de to første nivåene, og denne saken omhandler derfor først og fremst rammene for kvalitetsarbeidet i de to første nivåene, samt om planene for rigging av tilsynet. Det er Forsknings og innovasjonsavdelingen som forvalter kvalitetssystemet for ph.d. utdanning. Tilsynsprosessen vil bli samordnet for alle de tre nivåene og på tvers av avdelingsgrensene.

Et godkjenstempel av kvalitetssystemet er avgjørende for at UiB fortsatt skal ha de rettighetene knyttet til akkreditering, som ligger til universitetene. Det er derfor svært viktig at vi rigger oss slik at vi på best mulig måte får synliggjort kvalitetsarbeidet ved UiB.

De sentrale forskriftene ble revidert i henholdsvis 2016 og 2017. Etter revisjonene ble institusjonenes ansvar for kvaliteten i nye og i eksisterende studieprogrammer, ytterligere presisert. Kvalitetssikring av studiene har hele veien vært et hovedanliggende i forskriftene. Etter revisjonen kom det i tillegg en dreining mot et krav om et mer ambisiøst *kvalitetsarbeid*, som skal bidra til å fremme en *kvalitetskultur* blant ansatte og studenter. Revisjonen førte også til et økt fokus på at studentenes læring skal settes i sentrum.

Revisjonen av forskriftene medførte behov for større endringer i UiBs kvalitetssystem. Det ble derfor satt ned en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å utarbeide et forslag til nytt kvalitetssystem. Gruppen ble ledet av daværende utdanningsdekan ved Det juridiske fakultet, Halvard Haukeland Fredriksen. Universitetsstyret vedtok arbeidsgruppens forslag til kvalitetssystem i møte 25. oktober 2018. Etter dette er kvalitetssystemet konkretisert i *UiBs kvalitetssystem for utdanning- systembeskrivelse*, som ble lagt fram for styret 20. februar 2020 (sak 18/20).

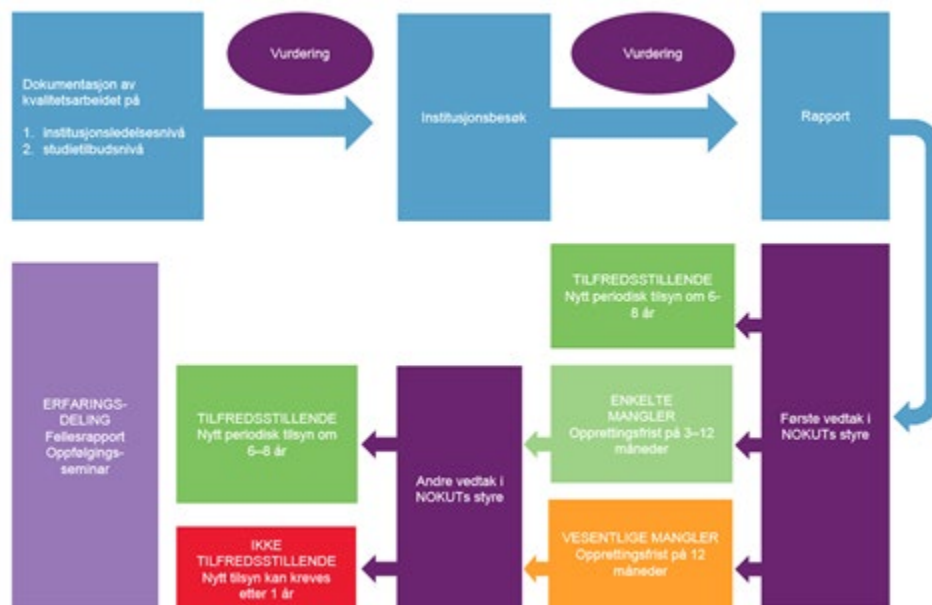
[Systembeskrivelsen](#) er trykket opp og distribuert til fakultetene, instituttene, alle faglig ansatte og alle administrativ ansatte som har oppgaver tilknyttet studiekvalitet.

Tilsynet skjer på grunnlag av kravene i [studietilsynsforskriften kapittel 4](#), [studietilsynsforskriften kapittel 2](#), i [studiekvalitetsforskriften § 2-1](#) og [§ 2-2](#), og i [§ 1-6](#) i universitets- og høyskoleloven.

Den viktigste endringen i studietilsynsforskriften når det gjelder tilsynet, er at det nå stilles direkte krav til institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid, jfr. kapittel 4 i studietilsynsforskriften. For å få kvalitetsarbeidet vurdert til tilfredsstillende må alle ledd i disse kravene godkjennes.

Tilsynsprosessen

NOKUTS tilsynsmodell

Mer om stegene i tilsynsprosessen:

- NOKUT varslers institusjonen seks måneder i forkant om at tilsynet settes i gang, og gir nødvendig informasjon om tilsynsprosessen.
- NOKUT inviterer til informasjonsmøte, og sender deretter dokumentasjonskrav med frist for levering. Dokumentasjonskravet gjelder strategiske dokumenter, og dokumentasjon på systematisk kvalitetsarbeid ved noen representative studieprogrammer.
- Komiteen gjennomfører et institusjonsbesøk med varighet på 2–3 dager. Hensikten er å få utdypet informasjon om den skriftlige dokumentasjonen og for å eventuelt belyse forhold som er uklare eller ikke er tilstrekkelig besvart.
- Komiteen skriver en rapport fra tilsynet hvor de både vurderer hvert enkelt ledd i [studietilsynsforskriften §4-1](#), og gir en helhetlig vurdering. De vurderer hvert enkelt ledd til godkjent eller ikke og hva som eventuelt må rettes opp. Komiteen gjør deretter en helhetlig vurdering av om kvalitetsarbeidet er "tilfredsstillende", har "enkelte mangler" eller har "vesentlige mangler".
- Når komiteen har gjort sin vurdering, vil institusjonen få mulighet til å uttale seg. Uttalelsen vil sammen med komiteens rapport legges frem for NOKUTs styre. Første vedtak i NOKUTs styre kan ha tre utfall: *Tilfredsstillende*, *enkelte mangler* og *vesentlige mangler*.
  - Ved resultatet *tilfredsstillende*, er alle ledd §4-1, godkjent og tilsynet avsluttes.
  - Ved resultatene: *enkelte mangler* og *vesentlige mangler*, får institusjonen en opprettingsfrist, og saken må behandles i NOKUTs styre på nytt.
- Etter andre vedtak i NOKUTs styre er det to mulige vedtak: Tilfredsstillende og ikke tilfredsstillende. Ved sistnevnte alternativ mister selvakkrediterende institusjoner akkrediteringsrettigheter/retten til å opprette nye studier.

Hvordan rigger vi oss for tilsyn?

Første skritt i tilsynet, er at institusjonene blir bedt om å oversende dokumentasjon på kvalitetsarbeidet, både på sentralt nivå, og med utgangspunkt i de studieprogrammene som blir valgt ut. En viktig problemstilling i denne delen av arbeidet, er hva som kan være god dokumentasjon for å synliggjøre det systematiske kvalitetsarbeidet.

Oppfølgingen av tilsynet vil bli organisert på en måte som involverer både sentralt nivå, og fakultetsnivå/institutt/programnivå for de utvalgte programmene. NOKUT velger vanligvis ut rundt 5 studieprogram i disse tilsynene, fra alle tre nivåene.

Det blir lagt opp til følgende organisering ved UiB:

- Arbeidet blir ledet og koordinert av en gruppe på sentralt nivå. Prorektor leder arbeidet. Denne gruppen sørger også for innhenting av dokumentasjon på sentralt nivå.
- Det blir etablert fakultetsvise grupper med ledelsesforankring, for hver av de de studieprogrammene som NOKUT velger ut i tilsynet.
- Det etableres møtepunkter for å samordne og å kalibrere arbeidet på tvers av den sentrale og de fakultetsvise gruppene.
- Arbeidet forankres i dekangruppen, i Utdanningsutvalget og i Forskningsutvalget.

NOKUT og UiB har vært i dialog om hvilke områder av kvalitetssystemet som UiB mener kan ha særlig nytte av en nærmere vurdering under tilsynet. På bakgrunn av denne dialogen, kan vi vente oss et tilsyn der det rettes søkelys mot:

- Det kontinuerlige kvalitetsarbeidet på fakultetsnivået
- Samhandling mellom læringslaben og de fakultetsvise læringsdesigngruppene
- Fakultetenes 5-årsplaner for gjennomføring av programevalueringer

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget vedtar de forslag til rammene for organiseringen av tilsynet som går fram av saken

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

Sak 40/21 OneOcean

Orienteringssak/ presentasjon

Se vedlegg Sak 41_21 OneOcean

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

**Sak 41/21 Digital forståelse, kunnskap og kompetanse i
utdanningene**

Orienterings- og drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 26. august 2021

Vedlegg:

Presentasjon Digital grunnkompetanse

Digital grunnkompetanse, rapport fra tverrfaglig arbeidsgruppe 30.04.2021

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetets Utdanningsutvalg

Ephorte:

Sak 42/21 Bredde i utdanningene

Orienterings- og drøftingssak

Til: Universitetets utdanningsutvalg

Fra: Studieavdelingen

Møte: 26. august 2021

I UiBs Strategi legges det vekt på å utvikle flere tverrfaglige studietilbud og tilby studiemuligheter og forskerutdanninger som går på tvers av fag og fakulteter. Den faglige bredden blir sett på som en viktig kvalitet ved UiB. Valgfriheten for studenter som ønsker å kombinere emner fra ulike fag, studieprogram og fakultet i utdanningen sin er også viktig. I tillegg er det ønskelig å skape mer rom i disiplinstudier for studenter å kunne ta emner fra andre fagområder, spesielt fra andre fakultet.

Bredde i utdanningene har vært oppe til diskusjon en rekke ganger i Utdanningsutvalget. Det er blitt diskutert om de treårige bachelorprogrammene bør være omfattet av et krav til bredde, i tillegg til kravet om spesialisering. Fakultetene er ulike og sammensetningen av bachelorprogrammene er forskjellige. Noen bachelorprogram har større fleksibilitet enn andre der mye er obligatorisk. Det er viktig for UiB å utdanne attraktive kandidater for arbeidsliv som er i stadig endring. Det er vanskelig å forestille seg hvordan arbeidslivet skal se ut om 20 år, men disiplinspesialister som har evnen til å snakke med andre disipliner vil være avgjørende for å løse uforutsette samfunnsutfordringer som kan dukke opp når som helst. Hvordan UiB kan oppnå bredde i studieprogrammene er et viktig tema, som vi ønsker å ta opp igjen og drøfte hvordan vi bør jobbe videre med. For å kunne velge en vei videre, ønsker vi å se på hva vi legger i begrepet bredde og hva som fremmer og hemmer bredde. Vi har satt opp noen punkter som kan danne et grunnlag for diskusjonen om hvordan vi bør jobbe videre med bredde. Sentrale spørsmål i diskusjonen er hvordan vi kan utvide muligheten for å ta emner ved andre fakultet og om der er administrative hindringer i veien, og eventuelt hvilke.

Hva hemmer for bredde?

- Fakultetene er ulike, og noen studieprogram er mindre fleksible når det gjelder muligheter for frie studiepoeng. Dette gjelder spesielt profesjonsutdanningene.
- Det er mye som skal inkluderes i bachelorprogrammene, slik som innovasjon, arbeidsliv, utveksling osv. Dette kan gå på bekostning av faget.
- Institusjonelle barrierer som økonomimodellen

Hva fremmer bredde?

- Samfunnsoppdraget vårt
- Endringer i arbeidslivet vil stille krav til større bredde
- Utdanningene blir mer fleksible og relevante i forhold til behov i arbeidslivet
- Større tverrfaglig samarbeid
- God informasjon om muligheter for bredde i studieveiledningen

Saken blir lagt fram for Utdanningsutvalget til drøfting.

Som bakgrunn for diskusjonen legges ved her noe tallmateriale som viser hvor mange studiepoeng våre studenter tar utenfor sitt fagområde:

Vedlegg: Tallmateriale fra rapporten om bredde i utdanningene ved UiB (rapporten ble lagt fram for Utdanningsutvalget 25.03.21)

Table 3: Example study program requirements and student choice of elective courses

Program	Avg % elective stp taken in primary discipline	Avg % elective stp taken outside primary discipline
Det humanistiske fakultet		
Bachelorprogram i filosofi	69	21
Bachelorprogram i litteraturvitenskap	58	29
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet		
Bachelorprogram i kjemi	61	33
Bachelorprogram i matematikk	67	28
Det psykologiske fakultet		
Bachelorprogram i generell psykologi	78	15
Bachelorprogram i pedagogikk	59	35
Det samfunnsvitenskapelige fakultet		
Bachelorprogram i geografi	79	15
Bachelorprogram i sosiologi	68	25

Table: Example Student Course Selection Ranked by Percentage of Courses in Primary Discipline

Faculty	Studieprogramnavn	%P D	%O D
KMD	Bachelor i kunst	100	0
SV	BA i tv-produksjon	95	
SV	BA i geografi	79	15
PSYK	BA i psykologi	78	15
HF	BA i filosofi	69	21
SV	BA i sosiologi	68	25
MN	BA i geologi	65	30
KMD	BA i musikkvitenskap	61	20
MN	BA i kjemi	61	33
HF	BA i digital kultur	60	29
PSYK	BA i pedagogikk	58	35
PSYK	BA i spesialpedagogikk	47 ⁸	47
HF	BA i retorikk	38 ⁹	47

If we take a closer look at a few representative examples, we can see that even if the percentage of elective study points taken outside of a student’s main subject area is relatively high, the disciplinary breadth achieved by taking those “outside” courses is still relatively narrow.

Bachelor in Literature Studies

For instance, in the bachelor program in Literature Studies, students take 93% of their elective courses in Literature, Language, History, Philosophy, Art History, or Library Studies, and while there is clearly some “breadth” there, literary studies is intimately related to and reliant on each of those other fields.

Historisk-filosofiske utdanninger ¹⁰	Litteratur- og bibliotekutdanninger ¹¹	Språkutdanninger	Andre
42%	20%	31%	9%

Bachelor in Chemistry

Similarly, in Chemistry, students take 61% of their elective study points in chemistry or physics, and another 22% in mathematics or informatics.

Biologiske fag	Fysiske og kjemiske fag	Informasjons- og datateknologi	Matematikk og statistikk	Andre
6%	61%	8%	14%	11%

Bachelor in Datavitenskap

In Informatics, students take 93% of their elective study points in either computer science or mathematics.

Informasjons- og datateknologi	Matematikk og statistikk	Andre
68%	25%	7%

Bachelor in Sociology

In Sociology, the breadth is somewhat more significant, as 10% of students' elective study points are from history or philosophy, but still, 56% are in sociology and 19% in psychology.

Historisk-filosofiske utdanninger	Psykologiske fag	Sosiologiske fag	Andre
10%	19%	56%	14%

Bachelor in Spesialpedagogikk

In Special Pedagogy, students take 93% of their elective courses in either psychology or pedagogy.

Psykologiske fag	Utdanninger i pedagogikk	Andre
61%	32%	7%

In sum, students in the programs we examined take, on average, about 70% of their elective study points in their primary discipline. They also average over 120 of their overall 180 study points in their primary discipline.